

DINE 6 PLIGTER

TIL DOKUMENTATION AF

**FARLIGE STOFFER
OG MATERIALER**

Indhold

Introduktion til kemisk dokumentation	3
Pligt #1: Du skal have sikkerhedsdatablade på alle dine faremærkede produkter	4
Pligt #2: Dine sikkerhedsdatablade skal være opdaterede	5
Pligt #3: Du skal foretage kemisk risikovurdering	6
Pligt #4: Du skal give dine medarbejdere adgang til oplysningerne og instruere i sikker anvendelse	7
Pligt #5: Du skal opbevare oplysningerne i 10 år efter endt brug	8
Pligt #6: Du skal vurdere, om særligt farlige stoffer kan substitueres	9
Få en personlig demo af Chemical Manager	10

Introduktion til kemisk dokumentation

Om sikkerhedsdatablade, arbejdspladsbrugsanvisninger, kemisk APV og hvad du som arbejdsgiver eller arbejdsmiljørepræsentant er lovmæssigt forpligtet til at gøre for at passe på dine medarbejdere.

Mange danskere bliver stadig udsat for farlige stoffer på deres arbejdspladser. For at reducere eksponering så meget som muligt findes der derfor en omfattende lovgivning, som regulerer brugen af skadelige stoffer og kemiske produkter.

I mange virksomheder kan der forholdsvis let implementeres foranstaltninger, som er med til at beskytte medarbejderes helbred.

I denne guide gennemgår vi 6 ting, som du er lovmæssigt forpligtet til at gøre for at sikre dine medarbejderes helbred ved arbejde med farlige stoffer.

Pligt #1: Du skal have sikkerhedsdatablade på alle dine faremærkede produkter

Hvis du har et produkt, som er mærket med et af de rød-hvide CLP-farepiktogrammer eller de gamle orange/sorte mærker, så skal du have et sikkerhedsdatablad fra din leverandør – altså der, hvor du har købt produktet.

Sikkerhedsdatabladets 16 punkter indeholder alle sikkerhedsinformationer vedrørende et stof eller et materiale, og det danner basis for virksomhedens kemiske arbejdspladsvurdering (APV), et dokument som instruerer medarbejdere i sikker håndtering af farlige stoffer og materialer.

Det er din leverandørs pligt at levere et sikkerhedsdatablad til dig på et officielt sprog i det land du opererer i (dsv. på dansk), når du køber et produkt.

Nogle farlige stoffer kan opstå som følge af arbejdsprocessen og har derfor ikke sikkerhedsdatablade. Det kan for eksempel være støv fra arbejde med træ eller sten eller dampe skabt ved at blande kemikalier

som syrer og baser sammen. Selvom der ikke findes et sikkerhedsdatablad for disse risikoelementer, skal du stadig tage højde for dem i din kemiske APV.

Nuværende mærkning under CLP-forordningen:

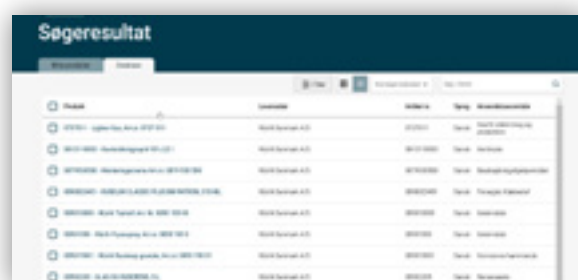

Gammel faremærkning hvis gyldighed ophørte i 2017:

Nordens største database for sikkerhedsdatablade

I EcoOnlines Chemical Manager får du adgang til Nordens største online SDS-database med over 400.000 sikkerhedsdatablade inklusiv 80.000 på dansk.

Pligt #2: Dine sikkerhedsdatablade skal være opdaterede

Du er til enhver tid ansvarlig for at holde sikkerhedsinformationer på dine kemiske produkter opdaterede.

Kun ved at have opdaterede informationer fra leverandøren af dine produkter, kan du være sikker på at anvende dem sikkert og minimere risikoen for sundhedsskade.

Leverandøren er forpligtet til at opdatere sikkerhedsdatabladet og sende det til dig i visse situationer:

- Så snart der foreligger nye oplysninger om farer eller andre oplysninger om produktet, som kan påvirke risikohåndteringsforanstaltningerne ved brug af et produkt.
- Når en godkendelse fra ECHA er blevet meddelt eller nægtet.
- Når der er blevet vedtaget en lovmæssig begrænsning ved brugen af produktet.

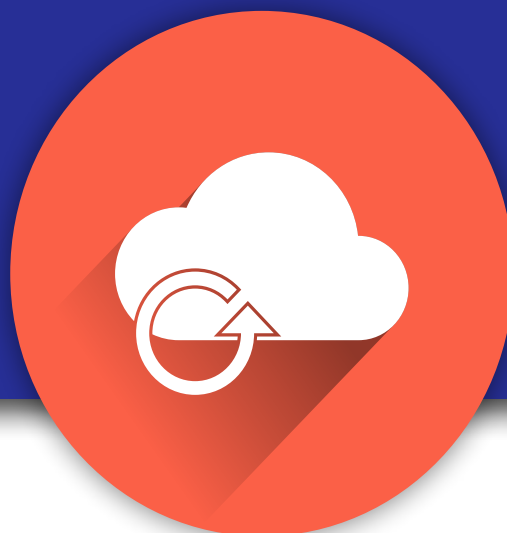
Men der er et stort forbehold:

Din leverandør skal nemlig kun gøre det, hvis du har købt produktet inden for de sidste 12 måneder.

Det vil sige, at hvis du har produkter stående, som er blevet købt for mere end et år siden, så skal du selv sørge for at holde øje med opdateringer.

Vi holder dine sikkerhedsdatablade opdaterede

I Chemical Manager får du automatisk besked når dine leverandørerne indberetter ændringer i dine sikkerhedsdatablade, og de opdateres - samt hvad der er blevet ændret. Derefter kan du vurdere, om det er nødvendigt at ændre din kemiske APV, dine sikkerhedsforanstaltninger, værnemidler, osv.

Pligt #3: Du skal foretage kemisk risikovurdering

Hvis der arbejdes med farlige stoffer og materialer på din arbejdsplads, skal du udarbejde en særlig kemisk arbejdspladsvurdering (APV).

Tidligere udmøntede den kemiske APV sig i arbejdspladsbrugsanvisninger (APB'er) på de enkelte kemikalier eller kemiske produkter, men fra d. 1. juli 2019 frafaldt kravet til arbejdspladsbrugsanvisninger.

Det betyder mere frihed ift. udformningen af dokumentet, men ikke mindre krav til dokumentation. Du skal nemlig stadig gennemgå de samme ting i den skriftlige kemiske APV.

I den kemiske APV skal der tages stilling til:

- Hvilke stoffer og materialer i virksomheden er farlige, og på hvilken måde?
- Hvordan og hvor meget udsættes medarbejderne for materialerne?
- Hvordan bruger I materialerne, fx blanding og påføringsmetode?
- Hvilke forebyggende foranstaltninger, fx afspærring, udluftning, ventilation og brug af værnemidler skal I træffe?

Arbejdspladsvurderingen udarbejder du ud fra informationerne i sikkerhedsdatabladet, samt produktets faremærkning, grænseværdier, eksponeringstid, udluftning, stoffets- eller materialets fysiske tilstand

(materialer i pulverform er typisk sværere at beskytte sig mod, end i solid form) og mange andre faktorer.

Arbejdspladsvurderingen giver på den måde et overblik over krævede og anbefalede sikkerhedsforanstaltninger ved arbejde med bestemte stoffer og materialer på den specifikke arbejdsplads og til den specifikke arbejdsopgave.

[Læs mere om regelændringerne for den kemiske APV på vores hjemmeside >](#)

Automatiseret kemisk APV

I EcoOnlines Chemical Manager opretter du hurtigt og effektivt kemiske APV'er f.eks. til en bestemt arbejdsproces som involverer brug af flere kemiske stoffer eller produkter.

Systemet trækker nemlig automatisk de nødvendige sikkerhedsinformationer fra sikkerhedsdatabladene.

Derefter indtaster du dine lokale informationer, som f.eks. placering af værnemidler i en afdeling. Du kan spare tid ved at gemme disse som standardtekster og trække dem automatisk ind i dine andre kemiske APV'er.

Pligt #4: Du skal give dine medarbejdere adgang til oplysningerne og instruere i sikker anvendelse

Det er arbejdsgivers ansvar, at sikre de ansatte har adgang til sikkerhedsoplysninger om farlige stoffer, som de anvender eller kan blive eksponeret for under udførelsen af deres arbejde.

Du skal derfor sørge for, at relevante medarbejdere til enhver tid har adgang til de skriftlige sikkerhedsoplysninger i den kemiske APV i forhold til de stoffer og materialer, de arbejder med til forskellige opgaver.

Men adgang til skriftlige informationer er ikke nok. Arbejdsgivere har også pligt til at

sikre, at de ansatte modtager en effektiv og tilstrækkelig oplæring og instruktion, som skal baseres på de risici, du har afdækket i din kemiske arbejdspladsvurdering.

I arbejdstilsynets seneste udmeldinger, meddeler de, at der fremover vil blive lagt mere vægt på instruktion ved deres kontrolbesøg.

[Læs mere om de Arbejdstilsynets officielle krav til instruktion på vores hjemmeside >](#)

Altid adgang - på alle devices

EcoOnlines Chemical Manager tilbyder en række funktioner, som gør det meget nemt at give alle relevante medarbejdere adgang til SDS'er og kemisk APV:

- Direkte adgang med PC, tablet og smartphone for alle medarbejdere.
- QR-koder giver hurtigt overblik over kemikalier på en bestemt afdeling.
- Tilgå dokumenter offline med EcoOnline *Anywhere*, også når du er i marken.

Pligt #5: Du skal opbevare oplysningerne i 10 år efter endt brug

Ifølge loven skal enhver producent, importør, downstream-bruger og distributør (dvs. alle der håndterer kemikalier) samle alle oplysninger, han skal bruge for at kunne opfylde sin dokumentationspligt, og have dem tilgængelige i mindst 10 år efter det tidspunkt, hvor han sidst håndterede stoffet eller blandingen.

Efter anmodning skal han straks finde oplysningerne frem og gøre dem tilgængelige for myndighederne.

Dette er i tilfælde af, at en medarbejder på et tidspunkt i fremtiden anmelder en arbejdsskade, som kan være forårsaget af eksponering på arbejdspladsen, samt for at myndighederne kan holde øje med langtidsvirkninger af eksponering for kemikalier.

Nogle konsekvenser af eksponering, såsom kræft, viser sig i mange tilfælde først mange år senere, som det for eksempel er tilfældet ved eksponering for asbest.

Vi finder hele tiden nye stoffer, som har skadelige langtidseffekter. Ved at arkivere sikkerhedsinformationer i 10 år giver det arbejdsgiver mulighed for at vise, at man har foretaget de anbefalede sikkerhedsforanstaltninger på det pågældende tidspunkt og har gjort, hvad man kunne for at sikre medarbejderne med den viden, man havde til rådighed.

Overhold let din arkiveringspligt

I EcoOnlines Chemical Manager bliver alle dine dokumenter automatisk gemt i minimum 10 år efter, du er stoppet med at bruge dem, og du overholder dermed ubesværet din 10-årige arkiveringspligt.

Pligt #6: Du skal vurdere, om særligt farlige stoffer kan substitueres

Hvis du har farlige stoffer og materialer på din arbejdsplads, har du pligt til at vurdere, om de kan erstattes med mindre farlige alternativer.

Før du begynder at tænke på tekniske foranstaltninger og personlige værnemidler, skal du altså vurdere om de farlige stoffer i stedet kan fjernes eller udskiftes, da det er den sikreste løsning.

Til at vurdere alternativer kan du bruge CLP-mærkningen som vejledning. For eksempel er et stof som kun irriterer huden mindre skadeligt end et stof, som ætser huden. Ligledes er et stof som er farligt ved indtagelse sikrere end et stof, som er farligt ved indånding, da indtagelse normalt er lettere at undgå end indånding.

Stoffets form kan også være afgørende for risikoen. For eksempel kan et stof i pulverform, som er farligt ved indånding, erstattes med det samme stof i granulatform. På den måde er der mindre risiko for indånding.

For at finde ud af om et stof eller materiale kan substitueres, kan du beskrive, hvilke tekniske krav der er til det stof, som skal fungere som erstatning. Derefter kan du kontakte leverandører og efterspørge mindre farlige alternativer, der lever op til de krav.

Hvis det ikke er muligt at erstatte et stof (inden for rimelighedens grænser) skal du, som arbejdsgiver eller sikkerhedsansvarlig

kunne dokumentere over for arbejdstilsynet, at du har foretaget vurderingen og at du, uden held, aktivt har søgt alternativer hos tre-fire forskellige leverandører.

Hvis en virksomhed ikke har gjort nok for at substituere farlige kemikalier, kan Arbejdstilsynet give påbud om at virksomheden skal betale en konsulent til at assistere med substitution.

Godt overblik over kemien gør substitution lettere

Med Chemical Manager får du let overblik over særligt farlige stoffer og materialer på din arbejdsplads. På den måde bliver det mere overskueligt at prioritere, hvad du skal arbejde på at substituere først.

Har du overvejet, om der findes en nemmere måde at dokumentere jeres brug af kemikalier end Excel og Word?

For det gør der. Softwaren, [Chemical Manager](#), klarer alt forarbejdet for dig, så du sparer tid og slid – og altid kan dokumentere, at I lever op til jeres 6 pligter.

Få en personlig gennemgang

- Vi sætter dig ind i dine lovmæssige pligter ift. dokumentation af kemi.
- Vi hjælper dig med at kortlægge din virksomheds behov.
- Vi viser dig, hvordan Chemical Manager kan hjælpe dig med at spare arbejdstimer og beskytte dine medarbejdere mod eksponering for farlige kemikalier og produkter.

[Klik her for at booke en personlig demo med en af vores konsulenter >](#)

Eller ring på +45 89 87 35 70

Eller send en e-mail til info@ecoonline.dk

